

Barnaky Miklós

Periférián

(versek)

*Világos pillanataimban - vannak ilyenek -
gyakran tünődöm azon, hogyan képes a környezetem
felfogni ép ésszel azt a rengeteg marhaságot, amiket
egyébként összehordok.*

(Wilhelm Wrohmann)

I. Perspektíva

Magdinak!

[Képek]

(Képek. Homályos, sötét képek, üresen tátongó épületek. Megyek valahová, rohanok, mintha valami ismeretlen erő űzne, hajtana a semmibe, és én már ahhoz is gyenge vagyok, hogy akár csak megpróbáljak ellenállni. Kiáltani szeretnék, üvöltöni, akár a sarokba szorított állat, de nem jön ki hang a torkomon, s ez a kegyetlen némaság fizikai fájdalmat okoz. Izmaid megfeszülnek, tudóm összepréselődik, szemeim vakon merednek előre. Zuhanok.

Képek. Álmodok. Lassan már félek tőlük. Félek elaludni. Félek az éjszakától, az emlékeimtől - és magamtól.)

(...)

Perspektíva

Élek,

élsz,

él.

Éljen!

A nap lebukik

mögöttem

s előttem

kel majd fel.

Röhej.

Élünk,

élték,

élnék.

De már nem tudjuk, mi a fenének.

(Nagykanizsa 1989. február 28.)

Tájkép

Áttetsző sóhaj leng a fák ágai közt.
A távolban a lebukó napkorong
utolsó sugarai csordulnak le a sziklákon.
A pocsolyákban megdermedt az idő,
a föld szorításában a tó víztükre szilánkokra
hasadt.

A fák közé beszivárog a sötétség,
s a feltámadó szél kisöpri
az elmúló nap szétmáló porait.

(Nagykanizsa 1989. február 28.)

[Megpróbálok most pátoszosság]

Megpróbálok most pátoszosság
és sóhajok nélkül szólni hozzád
ebben a levélben.

Üzenni, kérni, süggni valamit;
vagy csak úgy, hogy épp szólhassak
hozzád.

Emlékszel?

Akkor egy pillantással megértettük egymást.

Ma egymás szavait sem értjük igazán.

Egy végtelennek tetsző sín pár két oldala vagyunk;
nem közeledhetünk egymáshoz –
de el sem távolodhatunk.

Így haladunk egymás mellett, szótlantul
(lélekben szótlantul, a szánk be nem áll.

Nem bírjuk a csendet.)

Mikor elmész,

egy nap, egy óra, egy perc elteltével már hiányzol;
nemcsak a tudatodnak - fizikai fájdalmat okoz,
hogy nem vagy mellettem.

Aztán újra látlak, hallom a hangod,
s mint a gyermek, ki túl-bonyolult játékot kap -
nem tudtam mit kezdeni veled.

Csak megyünk egymás mellett szótlantul
(lélekben szótlantul, a szánk be nem áll.

Leplezni akarjuk a csendet.)

Megpróbálok most pátoszosság
és sóhajok nélkül szólni hozzád
ennyi hónap után.

Üzenni, kérni, süggni valamit;
vagy csak úgy, hogy épp mondjak
valamit.

(Nagykanizsa 1989. február 28.)

Távolság

Ha néha, éjjelente meg- megállsz,
s felnézel a csillagokra
onnan várva vigaszt és reményt,
gondolj arra, hogy talán ebben a percben
kint állok valahol én is az égbolt árnyékában,
s a csillagokat nézem. Ugyanazokat a csillagokat.

S ha egyszerre nézzük őket, lassan mintha
egymás mellett állnánk; kinyújtom karom,
s a végtelenségen át szorítalak magamhoz,
hogy tudjam: enyém vagy.

(Nagykanizsa 1989. március 4.)

Memoriale Ad J.M.

Mikor először csókoltalak meg,
mintha meghaltam volna -
igen, meghaltam egy pillanatra!
A szívem s a tudóm élettelen,
égő húscsomók voltak csak bennem,
s ekkor...

(hát igen; ekkor állt meg szemben a villamos
csörömpölve, ekkor borították ki a kukát a kapunk
előtt, ekkor kergette fel a szomszéd gyerek a ház
macskáját harmadszor is a fára)

...ekkor veszttem el benned egészen

(...)

Hangulat

A horizontot lomhán kettészelő napkorong hideg
fénye óráról órára szürkébbre szánítja az arcokat,
kiégeti a gondolatokat,
érdektelenné sorjázza perceinket.

Persze, lehet, hogy csak én látom így,
s ha történetesen
tél lenne, hát a hideg számlájára írnám fel
mindezt.

(Nagykanizsa 1989. május 18.)

[évek óta]

évek óta játszom az alkalmi pszichiátert
meghallgatva mindenki bűját és baját
türelmesen és figyelmesen

igen ezt már magam is átéltem valóban gyönyörű
nem ez valóban érthetetlen

mintha tényleg érdekelne is
hogyan X mennyire szereti Y-t
és hogy Z viszont nem szereti viszont K-t

de talán te is sejtetted hogy pók módjára figyelve
kérdéseim hálójában mögött csak arra várok
hátha végre meghallgat valaki engem is
és úgy tesz

mintha tényleg érdekelné is
hogyan mennyire szeretem A-t
és hogy Z viszont nem szeret viszont engem se

(Nagykanizsa 1989. május 18.)

Ma

Szemedbe nézve
emlékek sokasága merül fel bennem;
első találkozásunk, első csókunk emléke;
önfeledt kacagásod,
ahogy vad rohanással hagytuk magunk mögött
a város köröngét -

de már nem látom a fényt;
az újdonság varázsa elveszett,
s mi némán kérdezzük egymást a múlt felől -

bocsáss meg, kedves -

egymásnak csapódó sorsunk
mindkettőnk életéből elvett, s hozzáadott valamit,
s most magányba félrehúzódva várjuk,
hogy begyógyuljon a seb.

Mégis; megérte -

(Nagykanizsa 1989. május 19.)

II. Periférián

To my little syster, K.G.

Jó lenne

Jó lenne hinni,
hogy igaz még a hit;
a szó, a mosoly, a szeretet -
hogy nem takargat semmit.

Jó volna hinni, hogy mindez
jelent még valamit.

(Magyarcsanád 1989. december 2.)

Periférián

Agyamban süket csönd dübörög;
némán meghúzódva álarcom mögött
ugrásra kész, lapító ösztönök
uralnak.

Várok.

Köröttem apró lángok égnek;
barátok tán vagy lidércfények,
megannyi rejtélyes ígéret,
mely biztonságot vagy pusztulást
jelent.

Csak várok.
S lelkemben egyre hangosabban
zúg a csend.

(...)

Még hiszek

Még hiszek a jóban,
az ösztön hatalmában,
az írt szó varázsában
a deus ex machinában.

Még hiszek.

De a hit már kevés,
hisz az örök kétkedés
a jó reménytelen harca,
az ösztön kudarca,
a szó hazug mivolta
visszatántorít.

De nem győzte még le
hitem az életben,
a bennem, értem élő én-istenben,
az érző, gondolkodó emberben.

Még nem.

(sine loco, sine anno, sine domini)

Skizofrénia

Mikor magában sétál az utcán,
mikor egy presszóban magával
szemben ül,
mikor verset ír, csendben gubbasztva,
tán már nincs is annyira egyedül.

Az élettől nem sokat remél -
bár nincs még túl a negyedén -
magáról harmadikként beszél -
az az ostoba, ostoba kis én.

(Gyulavári. 1990. február 5.)

III. Kell

Riának, bár ő még erről nem tud

Mitológia

Oh, Sisiphus -

Bánod tán, hogy neved már
nem oly emlegetett,
mint Marsé, vagy Amoré?
Hidd el, hódolnak neked
ma is épp elegen -
tetteikkel!

(...)

Kell

Kell, hogy kelljek valakinek,
kell, hogy szeressenek,
várjon rám valaki,
el tudjam mondani;
kellek valakinek!

Kell, aki óv, de nem gátol,
aki, ha nem kellek, ellök magától;
kell, aki néz, de lát is engem,
látó szemekkel hisz is bennem;
kell, aki átlát.

Kell; kell, hogy kelljek valakinek,

(1991. február)

[kihagy a lélegzet]

kihagy a lélegzet
halott szemek
ott mögöttem az úton

reszkető lábam nyomát
mint az elhulló vért
a porban hagyom

(1991. február)

Búcsúszó

Rendben;
tegyünk hát úgy, mintha
mi sem történt volna -
nem láttál - s én nem láttalak
téged soha.

Azt hittem -hitted te is-
egymásnak születtünk,
s hogy nem így van;
hibákat -gonoszan-
csak egymásban kerestünk.

Hát isten veled.

Persze, ne kívánd, hogy végleg
elfeledjelek;
múlik az idő, s tán te sem
gyűlöld majd emlékemet -

(...)

Vízözön

Aktuális lenne
egy újabb vízözön;
napirendre tűzhetnék
isteni körökön.
Ám ha lenne is bárka,
olyan, mint soha még -
hiába, nem lelnék
sehol egy új Noét.

(Bp. 1991. november)

[Fogadjunk!]

-Fogadjunk! -mondta egykor az Élet- Fogadjunk,
hogy te is meg fogsz születni!

Nyert. Azóta haragban vagyunk.

(Bp. 1991. március)

Állapot

néha már érzem az elmúló éveket
a vízbe dobott kő csobban így
végérvényesen

talán ha jönne valaki

a szavak metamorfózisa ez
bábszínházzá lényegülve át

a körút sarkán állva sem látni mást
és Diogenész lámpása elveszett

a szürke egyhangúság mögött
csak a könnycsepp szívárványa ad színeket

s ha túl nagy a zaj
csak figyelj meg jobban
s meghallod mögötte
a csöndet

(...)

Amit kell

*Várni valakit, ki biztos nem jön el,
Kérdezni, tudva, hogy senki sem felel,
Elmenni oda, hol nem vár semmi sem;
Visszatérni újból, hisz múlik életem.*

(...)

IV. Lélegzet

---

*FOR You, Sue,
to FOReclose You
FORever!*

Betűzzünk!

Azt kérdezed, mit találtam?

Első betűnk ím az "S" -

Másodiknak legyen "Z" -

A harmadik lám az "E" -

Negyedik egy kemény "R" -

Ötödiknek ismét "E" -

A hatodik, mondjuk, "T" -

A hetedik pedig "L" -

Nyolcadikon megint "E" -

Végül "K"

Pa- ram- pam, pam- pam,

Végy egy papírt, gondolatban!

Nem sok, mit e szó keres! -

Nincs regény, mely felélné! -

Azt hiszem, már tudod te! -

Szólnod még egy szót sem kell! -

Nézz mélyen a szemembe! -

A hited tett emberré! -

Egy kicsit még várnod kell! -

Juszt' se hagyom itt félbe! -

mert ez a helyzet,

pa- ram- pam, pam- pa!

Rem:

Rímelve az utolsó sor,
nem lenne így megtörve -
ám a heves, büszke cenzor
pont ezt a szót törölte!

(...)

Lélegzet

Bányatóban úsztam akkor;
azt hittem, megfulladok.
Kértem.

Ugyanazt a lélegzetet
érezem ma is, ha rád gondolok.

(...)

Tudod te!

Tudod te jól,
mit érzek irántad,
mégis kérdezed.

Tudom én jól,
nem mondok titkokat,
mégis felelek.

Százszor is még,
vagy akár ezerszer;
szeretlek, szeretlek, szeretlek;
ahogy csak szerethet ember!

(...)

Születésnapodra

A legszebb gondolat
kimondatlan marad,
bármit is teszünk -
véges az eszünk...

Kívánom hát Néked
mind ama sok szépet,
mik e röpke percbe'
most nem jutnak eszembe -
de azér' tudod Te!

(Budapest, 1992. május)

Epilógus

(Egy még meg nem írt ballada végére)

Barátom, ki e dalt írta,
a várást már nem bírta -

DE!

Rögtön jó lett a kedve
az útra felkerekedve,
hogy viszontláthat téged;
ugye, érted?

(...)

Szó-baj sóhaj

Drága lélek;
rája lépek
fû ha kinõ -
léha élet
Várni téged
számba veszem -
nem tud jobbat;
noha kérdés,
van-e benne,
dal csak üres
vagy a szívem
Hiszen benne
õszinte seb -
lányít ha ma
esti csókra -
zsongja neked,
ütem szerint -
ej, te fura,
kicsi, buta
minden dalnak -
rád a mester -

rája lépek
hûha, minõ
néha félek!
már ígéret-
kába eszem
megsûg szókat,
hogy a féltés
vagy e kerge
fálnak ügyes;
szava ízen?
mi nem lenne
nõszíved meg-
vágyik ama
pesti nóta
hogya lehet
füledbe ring -
sete-suta,
kritikusa
hidd el; hallgat
már ha kedvel!

(Bp., 1992 április 27.)

Esti levélzárás

Nézd, én kedvesem, nézd!

A lenyugvó napkorong fénye
mégegyszer feltör az égre
és elhal -

én örökkön ragyogó fénnyel
várok rád minden éjjel
és nappal
és bárhol -

bárcsak ne lennél oly távol -
nagyon hiányzol!

Álmokat hoz rám az este,
s én szemeid keresve
húnyom le szemem -

Aludjál jól, szívem!

(...)

Éjfél után

Jobb volna nem tudni
ki vagyok,
csak lenni, felelőtlenül ...

Jobb volna nem tudni
ki vagy,
csak szeretni, kegyetlenül ...

Jobb volna nem tudni
kik vagyunk,
és mivé válhatunk;

álmodni ébren, tágranyílt szemmel -
míg el nem jő a reggel ...

(Bp. 1992. május 8.)

Távolság III.

Én itt vagyok,

Te valahol ott;

De a csillagok felettünk ugyanazok!

(...)

Ha most látnál

Ha most látnál, tán meglepődnél,
milyen nyugodt vagyok;
de hisz megtanultam veszíteni,
mint a nagyok.

Ha most látnál, talán újra
megszeretnél, hiszen
vagyok, aki voltam,
és nem változtál te sem.

Ha most látnál ...
de túl sok a "ha" -
Nem látlak többé már soha.

(Budapest, 1992. július 7.)

V. Nyelvpróbák (Törölve! 2004.06.18. B.M.)

|

VI. Töredékek

[Kövek között]

Kövek között,
hol a csend lapul,
hol a konok hallgatás peremén
a szó oly lassan alakul,
rád várok én...

(...)

Lót futása

Elindulnék, de nem merek;
Kiáltanék, de nem lehet -
Ki menti meg, mondd, ki menti meg
majd a lelkemet?

Hátra ne nézz, hátra ne nézz, mert véged!
Hátra ne nézz, hátra ne nézz, mert megkövülsz!
Meg ne fordulj, meg ne állj, úgy kérlek!
Senki se fog, senki se sír majd érted!

...

Ki érti meg, mondd, ki érti majd
az életed?

(...)

[Egy borús, őszi éjjelen]

Egy borús, őszi éjjelen
alám sétált a rakpart,
megállt,
s merengve néztek a hullámok.

(...)

Tükörben

Ott bent sem vagyok inkább,
mint idekint.
Ám néha úgy érzem: kevésbé sem.
Pedig jó lenne már tényleg
lenni valahol.

(...)

[Szeretlek]

Szeretlek, mert szeretsz,
s hogy mért teszed,
nem firtatom;
szeretlek, hogy szeress.

(...)

Nekrológ

Negyvenkét éves volt, nőtlen és boldogtalan.

És igazából ezek egyikére sem tudott volna
elfogadható magyarázatot találni.

(...)

Pesszimizmus

Valahol, valamikor, valakiért
megpróbáltam tenni valamit.

Nem sikerült.

És félek, ez már mindig így lesz.

(...)

[Azt álmodtam]

Azt álmodtam,
Már nem szeretsz,
Nem is szerettél soha -
S álomban Téged már az se érdekelt,
Hogy Rólad én mit álmodom ...

Ébressz fel!

(Bp. 2002. december)

Tartalomjegyzék

I. Perspektíva.....	3
[Képek].....	3
Perspektíva.....	3
Tájkép.....	3
[Megpróbálok most pátoszosság].....	3
Távolság.....	3
Memoriale Ad J.M.....	4
Hangulat.....	4
[évek óta].....	4
Ma.....	4
II. Periférián.....	5
Jó lenne.....	5
Periférián.....	5
Még hiszek.....	5
Skizofrénia.....	5
III. Kell.....	6
Mitológia.....	6
Kell.....	6
[kihagy a lélegzet].....	6
Búcsúszó.....	6
Vízözön.....	6
[Fogadjunk!].....	6
Állapot.....	7
Amit kell.....	7
IV. Lélegzet.....	8
Betűzzünk!.....	8
Lélegzet.....	8
Tudod te!.....	8
Születésnapodra.....	9
Epilógus.....	9
Szó-baj sóhaj.....	9
Esti levélzárás.....	10
Éjfél után.....	10
Távolság III.....	10
Ha most látnál.....	10
V. Nyelvpróbák (Törölve! 2004.06.18. B.M.).....	11
VI. Töredékek.....	12
[Kövek között].....	12
Lót futása.....	12
[Egy borús, őszi éjjelen].....	12
Tükörben.....	12
[Szeretlek].....	12
Nekrológ.....	12
Pesszimizmus.....	12
[Azt álmodtam].....	12
Tartalomjegyzék.....	13